

«Келісілді»
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі
Мектепке дейінгі және орта білім
комитетінің төрағасы

М. Мелдебекова
«11» 01 2021 ж.

«Бекітемін»
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі
«Үлттых тестілеу орталығы»
РМКК директоры

Д. Смагулов
«11» 01 2021 ж.

Тәжік тілінде оқытатын мектептер үшін құқық негіздері
пәні бойынша мектеп бітірушілерді қорытынды аттестаттауға арналған
тест спецификациясы
(2021 жылдан бастап қолдану үшін)

Тест спецификациясы келесі құжаттардың негізінде әзірленген:

– Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы №1080 қаулысымен бекітілген «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарты»;

– ҚР БФМ 2018 жылғы 31 казандығы №604 бұйрығымен бекітілген (ҚР БФМ 2020 жылғы 5 мамырдағы №182 бұйрығымен өзгертулер мен толықтырулар енгізілген) «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарты»;

– ҚР БФМ 2017 жылғы 27 шілдедегі №352 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптары үшін (орта білім беру деңгейінің жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламалары аясында) жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламалары;

– ҚР БФМ 2019 жылғы 7 наурыздағы №105 бұйрығы мен бекітілген Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптары үшін (орта білім беру деңгейінің жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламалары аясында) жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламалары.

Тестті әзірлеу мақсаты: Құқық негіздері пәні бойынша негізгі орта жалпы орта білім беру оқу бағдарламаларын менгеру дәрежесін анықтау.

Тест мазмұны: Тест тапсырмаларының қыындығы 3 деңгейде беріледі: бірінші деңгейде - 5, екінші деңгейде – 6, үшінші деңгейде – 7 тапсырма.

Тестке жалпы білім беретін мектептерге арналған құқық негіздері пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

№	Фасл	№	Фан	№	Максад таълим
01	Хукуқ ва давлат	01	Мағұмхон ассоциация бораи хукуқ ва давлат	01	шарх мағұми хукуқи обобщая он нишонаҳои; ошкор функциональное ақамияти хукуқи мисолҳои мушаххас шарх мағұм ва низоми хукуқи ва он унсурҳои (меъери хукуқ, саноат, подотрасль, хукуқи институты); муайян намудани давлат ҳамчун як субъекти хукуқи ва муносабатҳои хукуқи муайян намудани унсурҳои системай сиесии казахстанского чамъият

			02	ошкор кардани принсипҳои давлати ҳуқуқбунед; нишон, ки ба дониши асл ва функциональном аҳамияти ҳуқуқии давлат, ки дар амалияи ҷаҳонӣ и 'л шарҳ аст, ки татбиқи принсипҳои давлати ҳуқуқбунед, ки дар асоси сиесӣ-ҳуқуқии Ҷумҳурии Қазоқистон (Консепсияи сиесати ҳуқуқии Ҷумҳурии Қазоқистон, Консепсияи нақшай Миллии амалҳо дар соҳаи ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Қазоқистон)		
	02	Ҳуқуқии давлат, ҷомеаи шаҳрвандӣ Рушди давлати ҳуқуқбунед ва ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон	03	ошкор кардани принсипҳои давлати ҳуқуқбунед; нишон, ки ба дониши асл ва функциональном аҳамияти ҳуқуқии давлат, ки дар амалияи ҷаҳонӣ и 'л шарҳ аст, ки татбиқи принсипҳои давлати ҳуқуқбунед, ки дар асоси сиесӣ-ҳуқуқии Ҷумҳурии Қазоқистон (Консепсияи сиесати ҳуқуқии Ҷумҳурии Қазоқистон, Консепсияи нақшай Миллии амалҳо дар соҳаи ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Қазоқистон)		
	03	Мафҳуми ҳуқуқҳои инсон Ҳимояи ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Қазоқистон	04	фарқи миени адад ва институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар асоси принсипҳои конституционӣ; нишон, ки ба дониши асл ва функциональном аҳамияти ҷомеаи шаҳрвандӣ шарҳ асосии функциональное рисолат ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон; баҳогузорӣ ба самаранокии фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ Ҷумҳурии Қазоқистон (ТИК)	05	шарҳ мафҳуми ҳуқуқ ва озодиҳои инсон, нишон фаҳмиши ҳуқуқии имкониятҳои шахсият; categorize ҳуқуқ ва озодиҳои инсон ва шаҳрванд (сиесӣ, шаҳрвандӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ); баҳо арзиши ҳучҷатҳои байналмилалӣ дар соҳаи ҳуқуқи инсон (Эъломияи умими ҳуқуқи башар, паймони Байналхалқӣ доир ба ҳуқуқи шаҳрвандӣ ва ҳуқуқҳои сиесӣ, паймони Байналхалқӣ доир иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ)

				и 'л шарх аст, ки механизми ҳифзи хуқук өзодиҳои инсон ва шаҳрванд дар Ҷумҳурии Қазоқистон дар мисоли вазъи мушаххас; муайян кардани хусусият ва вазъи хуқуқии ашхосе, ки ҳуқуқӣ, ҳифзи шаҳрвандон (адвокатҳо, neurotransmitters) и 'л шарх аст, ки механизми ҳифзи хуқуқи ноболигон дар Ҷумҳурии Қазоқистон дар мисоли вазъи мушаххас и 'л шарх аст, ки механизми татбик ва ҳифзи хуқуқҳои шахсони имконияташон маҳдуд Ҷумҳурии Қазоқистон дар мисоли вазъи мушаххас	
	04	Принципҳои адолати судӣ. Системаи судӣ мақомоти ҳифзи хуқук	06	и 'л шарх аст, ки принципҳои адолати судӣ, приводя ба таъмин намудани намунаҳои мушаххас муайян намудани унсурҳои системаи судӣ ва намоиши онҳо графикӣ; ошкор мақоми судяҳо ва кафолати фаъолияти онҳо муайян кардани хусусият ва вазъи	
02	Ба таври оммавӣ эълон кардан и хуқуки	05	Низоми хуқуқи Конститутсионӣ ПК Шаҳрвандӣ ва интихобот дар Ҷумҳурии Қазоқистон	07	шарҳ институтҳои хуқуқи конститутсионӣ ҳамчун системаи меъерҳои ҳуқуқӣ; муайян намудани манбаъњои хуқуқи конститутсионӣ ПК ва шарҳ онҳо таъин (Конститутсия, қонунҳои конститутсионӣ, санадҳои Суди Шӯрои) ошкор мағҳуми шаҳрвандӣ; шарҳ асосҳои ба даст овардан ва гум кардани казахстанского шаҳрвандӣ дар асоси мисолҳои мушаххасро муайян намудани хуқук ва уҳдадориҳои интихобкунандагон ва дигар субъектҳои ҷараен интихобот дар Ҷумҳурии Қазоқистон
		06	Системаи маъмурӣ аз хуқуқи Намуди хуқуқвайронкун ии маъмурӣ	08	шарҳ хусусиятҳои танзими хуқуқии идораи давлатӣ дар ПК тавассути таъсиси графикӣ нақшаҳои квалифицировать кирдори шахсоне, ки мутобики меъерҳои хуқуқи маъмурӣ Ҷумҳурии Қазоқистон

	07	Асосҳои ҳуқуқи экологӣ Асосҳои ҳуқуқи замин	09	шарҳ мағҳум ва предмети танзими ҳуқуқии ҳуқуқи экологӣ; пешниҳод ҳуқуқии роҳи ҳалли амалий мушкилоти экологӣ дар асоси кодекси Экологии шарҳ мағҳум ва предмети танзими ҳуқуқии замин ба ҳуқуқи; фарқи миени ҳуқуқи моликият, ҳуқуқи истифодаи замин ва дигар ҳуқуқҳои ба заминро дар асоси кодекси Замини Ҷумҳурии Қазоқистон
	08	Низоми ҳуқуқи чиноятӣ Намудҳои ҷазои чиноятӣ қонуншиканӣ	10	муайян намудани мазмун ва сохтори кодекси Чиноятӣ; соотносить маҳсус жизненную вазъи меъерҳои ҳуқуқи чиноятӣ
			11	муайян намудани мазмун ва сохтори кодекси Чиноятӣ; характеризовать criminal преступки в чиноят из рӯи дараҷаи ҳавфнокии ҷамъиятии ба мисолҳои мушаххас; муайян намояд, хусусиятҳои ба ҷавобгарии чиноятӣ ноболигон дар мисоли вазъи ҳуқуқӣ квалифицировать кирдори шахсоне, ки мутобики меъерҳои ҳуқуқи чиноятӣ Ҷумҳурии Қазоқистон квалифицировать кирдори шахсоне, ки мутобики меъерҳои ҳуқуқи чиноятӣ Ҷумҳурии Қазоқистон
	09	Низоми муқовимат ба коррупсия дар РК Ҷавобгарӣ барои коррупционные ҳуқуқвайронкуни	12	баҳо ҳуқуқвайронкуни чиной бо назардошти смягчающих ва отягчающих ҳолатҳои; муайян намояд, ки шартҳои, ки дар он шахс аз ҷавобгарии чиноятӣ озод карда мешавад
			13	шарҳ муқаррароти асосӣ дар маҷмӯаи барномавӣ-сиесӣ ва ҳуқуқии дар соҳаи муқовимат ба коррупсия; истифода аз меъерҳои асосии Қонун дар бораи муқовимат ба коррупсия ҳангоми таҳлили вазъияти мушаххас отличать коррупционные ҳуқуқвайронкуни аз дигар намудҳои ҳуқуқвайронкуни (ғайриқонуни подош, қаллобӣ); квалифицировать кирдори шахсоне, ки мутобики меъерҳои антикоррупционного конунгузории

03	Хусусӣ ҳуқуқ	10	Системаи ва заминавӣ, институтҳои шаҳрвандӣ Намудҳои алоҳидай шартномаҳо ва ўҳдадориҳои дар ҷомеаи шаҳрвандӣ ҳуқуқи	<p>14 шарҳ таъин сарчашмаҳои ҳуқуқи гражданӣ ПК (кодекси Гражданӣ, қонунҳо ва санадҳои зерқонунӣ, пурракунандаи ва конкретизирующие муқаррароти кодекси Граждани); нишон фахмиши принсипҳои ҳуқуқи гражданӣ ба мисолҳои мушаҳҳас; муайян намудани субъектҳои ҳуқуқи гражданӣ</p> <p>15 фарқи миени объектҳои ҳуқуқи гражданӣ бо онҳо ба таври назаррас нишонаҳои; выявлять хусусиятҳои шахсии ғайриамволии ба мисоли мушаҳҳас</p> <p>16 шарҳ мағҳум ва намудҳои амалиети дар мисоли вазъи</p> <p>17 шарҳ мағҳум ва принсипҳои асосии ҳуқуқ, салоҳият ҳуқуқи моликият, приводя намунаҳои татбиқи онҳо; шарҳ роҳи ҳифзи ҳуқуқи моликият, таълили вазъи ҳуқуқӣ (казус)</p> <p>18 ошкор моҳияти обязательственного ҳуқуқи истифодаи истилоҳоти ҳуқуқӣ; муайян намудани роҳҳои таъмини иҷроиши ўҳдадориҳои таълили вазъи ҳуқуқӣ шарҳ мазмуни шартнома, выявляя он отличительные аломатҳои; нишон дарки шартҳои асосии шартнома, ки дар мисоли мушаҳҳас шарҳ мазмуни шартнома, выявляя он отличительные аломатҳои; нишон дарки шартҳои асосии шартнома, ки дар мисоли мушаҳҳас</p>
		11	Қонунгузорӣ дар бораи ҳуқуқҳои истеъмолкунандагон Татбиқи ҳуқуқи истеъмолкунандагон Асосҳои ҳуқуқи муаллиф	<p>19 муайян намудани ҳуқуқ ва уҳдадориҳои субъектҳои муносибатҳои ҳуқуқӣ тибқи Қонун дар бораи ҳуқуқҳои истеъмолкунандагон ПК; шарҳ роҳи ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон, дар мисоли вазъи мушаҳҳас (казуса), бо истифода аз истилоҳоти ҳуқуқӣ шарҳ механизмҳои ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон, бо истифода аз баъзе меъерҳои қонунгузории гражданӣ, маъмурӣ, кодексҳои ҷиноятӣ; муайян кардани ҳуқуқ ва ҳаддориҳои фурӯшандагон (изготовителя, иҷроқунанда)</p>

				ва шахсоне, ки ба ичрои кор (расонидани хизматрасонӣ), приводя ба таъмин намудани намунаҳои мушаххас шарҳ мафҳум ва предмети танзими ҳуқуқии ҳуқуқи муаллиф ва ҳуқуқҳои вобаста ба он бошад; пешниҳод ҳуқуқӣ роҳи ҳалли мушаххас ҳолати (казус) дар соҳаи ҳуқуқи муаллиф
12	Низоми ҳуқуқи оилавӣ Институтҳои ҳуқуқи оилавӣ	20		шарҳ таъин намудани санадҳои меъерии ҳуқуқӣ дар соҳаи муносибатҳои оилавӣ (Кодекси ПК "дар БОРАИ ақди никоҳ (супружестве) ва оила", Қонуни ПК "дар БОРАИ ҳуқуқҳои кӯдак") шарҳ мафҳумҳои асосӣ ва принсипҳои танзими ҳуқуқии муносибатҳои оилавӣ дар РК; омӯхтани татбиқи ҳуқуқи кӯдак гуногуни ҳаётӣ ъюлатъои
		21		муайян намудани оила чун институти оила ҳуқуқи; шарҳ мазмуни шахсӣ ва ҳуқуқи амволӣ ва ўҳдадориҳои зану шавҳар дар мисолҳои мушаххас муайян намудани шаклҳои ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои кӯдакони ятиму бепарастор, қӯдаконе, ки бе парастории падару модар мондаанд муайян намудани доираи субъектҳои алиментных муносибатҳо ва асосҳои ба миен омадани алиментных муносибатҳои дар мисоли вазъи ҳуқуқӣ
	13	Низоми ҳуқуқи меҳнатӣ Заминавӣ меъерҳои ҳуқуқи меҳнатӣ	22	шарҳ мафҳумҳои асосӣ ва принсипҳои танзими ҳуқуқии муносибатҳои меҳнатӣ дар РК; омӯхтани татбиқи ҳуқуқҳои меҳнатӣ намегардад гуногуни ҳаётӣ ъюлатъои баҳогузорӣ ба самаранокии роҳҳои давлатӣ, таъмини ҳуқуқи меҳнатии дар мисоли вазъи ҳуқуқӣ; омӯхтани татбиқи ҳуқуқи меҳнатии ноболигон муайян намудани механизмъои баррасии ҷамоавию инфиродӣ ва баҳсҳои меҳнатии дар мисоли вазъи ҳуқуқӣ
04	Заминаҳо и асосноку	14	Асосҳои ҳуқуқии ҷиноятӣ асосноку ҳуқуқи	шарҳ вазифаҳои асосӣ ва принсипҳои мурофиаи ҷиноятӣ шарҳ шароити ба амал баровардани таъқиби ҷиноятӣ

	хукуки	Институтҳои-чиноятӣ, асосноку хукуки	24	фарқи миени субъектҳои мурофиаи чиноятӣ выявлять хусусиятҳои истехсолот аз рӯи парвандаҳои чиноятӣ ҳуқуқвайронкунӣ бо иштироки ноболиғон
			25	нишон донистани асосҳои мурофиаи судӣ мутобиқи кодекси мурофиавии чиноятии ПК эҷодӣ шакли муайян кардани асосҳои ҳукукии фаъолияти суд присяжных заседателей дар Ҷумҳурии Қазоқистон
15	Асосҳои граждании мурофиавии Институтҳои шаҳрвандӣ-мурофиавии		26	Асосҳои граждании мурофиавии таҳлили вазифаҳои асосӣ ва принсипҳои мурофиаи гражданий фарқи миени субъектҳои мурофиаи гражданий; выявлять хусусиятҳое, ки иштироки ноболиғон дар ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷараени шарҳ шартҳои пешниҳоди даъво; ташкил исковое ариза мутобиқи талаботи предъявляемыми ба шакл ва мундариљаи ариза искового нишон донистани асосъои ва хусусиятҳои мурофиаи судӣ тибқи Гражданий- асосноку кодекси Ҷумҳурии Қазоқистон дар эҷодӣ шакли
16	Асосҳои воҳидҳои марзию маъмурӣ, мурофиавии Институтҳои воҳидҳои марзию маъмурӣ, мурофиавии		27	муайян намудани асосҳои ҳукукии амалӣ намудани раванди маъмурӣ фарқи миени салоҳияти мақомоти (шахсони мансабдори), ваколатдор баррасӣ намудани парвандаҳо оид ба ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ дар мисоли вазъи ҳукуқӣ нишон донистани хусусиятҳои мурофиаи судӣ оид ба административным муайян соҳт ва дар шакли эҷодӣ

05	Хуқуқи байналмила л ӣ	17	Байналмилалии оммавӣ, хуқуқи Ҷумҳурии Қазоқистон ҳамчун субъекти хуқуқи байналмилалӣ	28	шарҳ мафхуми байналмилалии оммавӣ, хуқуқи ва муайян намудани соҳаи муносибатҳои ҷамъиятӣ, танзимшаванд ба онҳо шарҳ байналмилалӣ ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои Ҷумҳурии Қазоқистон, ки дар асоси сарчашмаҳои хуқуқи байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Қазоқистон; омӯхтани татбиқи хуқуқҳои шаҳрванди Ҷумҳурии Қазоқистон дар кишварҳои хориҷӣ дар соҳаи хуқуқи инсон, муносибатҳои меҳнатӣ, маориф дар асоси санадҳои байналмилалӣ.
		18	Ҳифзи хуқуқҳои инсон дар хуқуқи байналмилалӣ	29	муайян мақомот ва ташкилотҳое, ки ба ҳимояи хуқуқи инсон мусир хуқуқи байналмилалӣ

Тест тапсырмаларының формалары:

Жабық формадағы бір дұрыс жауапты және ашық формадағы қысқаша немесе толық жауапты қажет ететін тест тапсырмалары.

Тест тапсырмаларының саны:

Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының саны – 18: бір дұрыс жауапты 10 тест тапсырмасы, контекст негізінде бір дұрыс жауапты 5 тест тапсырмасы, ашық түрдегі қысқаша немесе толық жауапты 3 тест тапсырмасы.

Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Тестті жалпы орындау уақыты – 80 минут.

Жеке тест тапсырмаларының және барлық тесттің орындалуын бағалау:

Дұрыс орындаған бір дұрыс жауапты тест тапсырмасы үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаса – 0 балл. Барлығы – 10 балл.

Контекст негізінде дұрыс орындалған бір дұрыс жауапты тест тапсырмасы үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаса – 0 балл. Барлығы – 5 балл.

Ашық түрдегі дұрыс орындалған 1 тест тапсырмасына 0-ден 5 балға дейін, максималды – 5 балл. Барлығы – 15 балл.

Барлық тест бойынша жиналатын максималды балл – 30.